

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **Mgr. P. L.**
zastoupen Mgr. Evou Kantoříkovou, advokátkou
sídlem Jaselská 14, 602 00 Brno

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2025, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne ze dne 20. 2. 2025, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 24 182 Kč, k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Evy Kantoříkové, advokátky se sídlem Jaselská 14, Brno, ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 5. 3. 2025 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2025, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti svému prvostupňovému rozhodnutí ze dne 17. 5. 2024, č. II č. j. X, a toto prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše

invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, potvrdila.

2. Žalobce v žalobě nejprve poukázal, že má dlouhodobé problémy s krční a bederní páteří, podstoupil několik operací. Trpí zúžením páteřního kanálu v oblasti krční páteře v oblasti C5 a C6 až na pouhé 3 mm, přestože běžná šíře páteřního kanálu je 14-16 mm. Docházelo u něj k velkému útlaku míchy, které vedlo k jejímu trvalému poškození (zjizvení). MG bederní páteře prokazuje výraznou diskopatii v segmentech L4/L5 a L5/S, kde jsou disky dehydratovány, a to vede k rozvoji sekundární spondylatrozy v obou segmentech. Disky L páteře tak degenerují a bortí se vlivem dehydratace. Žalobce má dále Lhermittův příznak, kdy žalobci přes celé tělo projede elektřina od shora dolů, což vede k paralýze, necitlivosti horních a dolních končetin, kdy následně asi do minuty žalobce pozvolna začne cítit končetiny a hýbat se. Pro tyto zdravotní problémy je od února 2024 v pracovní neschopnosti, která byla přerušena v letních měsících prázdnin 2024 na šest týdnů, kdy se žalobce pokoušel pracovat, ale jeho zdravotní stav se natolik zhoršil, že byl opět uznán neschopen práce. Jeho ošetřující lékař při vyšetření v lednu roku 2025 nedoporučil návrat do současného zaměstnání.
3. Stran svého vzdělání uvedl žalobce, že má vysokoškolské vzdělání jako učitel tělesné výchovy. V tomto oboru není schopen vzhledem ke zdravotním problémům pracovat, není schopen vykonávat žádné sporty a žádnou náročnější fyzickou aktivitu. Doposud pracoval jako manažer ve společnosti T. S. s.r.o., od 19. 4. 2021 pracoval z důvodu svého zdravotního omezení na zkrácený úvazek pouze 30 h týdně. V současnosti zaměstnavatel připravuje ukončení pracovního poměru.
4. Žalobce dne 2. 10. 2024 podstoupil operaci krční páteře, po které mu ochrnula dominantní levá horní končetina. Nezvládá s ní jemnou motoriku, je velmi omezen v každodenních aktivitách. Trvalé bolesti krční páteře a parestezie horních a dolních končetin, jakož i slabost dolních končetin žalobce zásadně limitují nejen ve výdělečné činnosti, ale i při běžných životních úkonech.
5. Vzhledem k popsáným zdravotním obtížím žalobce vytkl vyhotoveným posudkům Institutu posuzování zdravotního stavu, že jsou neúplné a nepřesvědčivé. Nezabývaly se totiž dopadem onemocnění páteře žalobce na výkon jeho zaměstnání. Lékařky nezkoumaly, co je náplní práce žalobce, zda musí pracovat ve vynucených polohách (např. na počítači, při služebních cestách nebo poradách). Ani jeden z posudků neobsahuje přesvědčivé odůvodnění, na základě jakých skutečností dospěli posudkoví lékaři k závěru, že zdravotní postižení žalobce má být hodnoceno jako středně těžké funkční postižení, a nikoliv jako těžké, když žalobce splňuje zákonná kritéria těžkého funkčního postižení, zejména závažné parézy, poruchy hybnosti končetin, svalové atrofie atd. Posudková lékařka se v námitkovém řízení nijak nevypořádala s námitkami. Nebyly zohledněny lékařské zprávy z období po 21. 3. 2024, přestože byly ze strany žalobce doloženy. Nebyla zohledněna ani další onemocnění žalobce, která výrazně omezují jeho pracovní schopnost, konkrétně astma, se kterým se žalobce dlouhodobě léčí.
6. Na základě uvedeného žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
7. Žalovaná se ve svém vyjádření odkázala na předchozí průběh řízení a navrhla důkaz posudkem posudkové komise, podle jehož závěrů má rozhodnout soud.
8. U jednání oba účastníci s ohledem na závěry posudku MPSV (viz níže) navrhli zrušení napadeného rozhodnutí.

9. Krajský soud poté, co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav. Žalobce má magisterské vysokoškolské vzdělání, v minulosti pracoval jako stavbyvedoucí, od roku 2011 pracuje jako manažer. Před podáním žádosti o změnu výše invalidního důchodu byl v minulosti posudkem posudkové komise MPSV shledán invalidním v prvním stupni se vznikem invalidity 27. 5. 2020, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl chronický bolestivý syndrom krčního a bederního úseku páteře, stav po přední diskektomii, zdravotní postižení odpovídající kap. XIII., oddílu E, položce 1c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. (dále „vyhláška“). Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena z rozmezí 30 – 40 % na 35 % s přihlédnutím k tíži uvedeného zdravotního postižení a všech uváděných potíží.
11. Žalobce dne 7. 2. 2024 požádal o změnu výše invalidního důchodu, neboť se domníval, že je invalidní ve druhém stupni. Za tímto účelem byl posouzen posudkovým lékařem Institutu pro posuzování zdravotního stavu (dále „IPZS“). V posudku ze dne 21. 3. 2024 posudkový lékař IPZS dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je chronický vertebrogenní algický syndrom C a LS páteře, stav po přední discektomii C4/5 a C5/6 s aplikací funkčních náhrad disků, se stenózou páteř. kanálu v segmentu C3/4 a C6/7, diskopatie LSp, které posudkový lékař hodnotil jako středně těžké postižení, tj. postižení uvedené v kap. XIII., odd. E, pol. 1c přílohy k vyhlášce. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovil posudkový lékař na 40 %. Posudkový lékař tak dospěl k závěru, že se nadále jedná o invaliditu prvního stupně. Žalovaná proto rozhodla prvostupňovým rozhodnutím.
12. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. V rámci námitkového řízení žalovaná nechala zpracovat posudek IPZS, který dne 13. 2. 2025 potvrdil posudkový závěr lékaře v prvním stupni, jak co se týče rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tak i míry poklesu pracovní schopnosti žalobce. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí.
13. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 6. 6. 2025, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat se zadáním, aby se posudková komise zabývala procentní mírou poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností neurologie a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní ve druhém stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „z. d. p.“). Posudková komise po zrekapitulování předchozího průběhu řízení a obsahu doložené zdravotnické dokumentace konstatovala, že se v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický VAS polytopní, predil. C, LSp., stav po operacích s komplikacemi, nyní klinicky dominuje oslabení LDK, bolesti LHK, SEP 11/22-myelopatie, při stp. ACDF C4/5, C5/6, stenóza C3/C4, HDI C3/4, myelopatické ložisko, tedy postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, pol. 1d přílohy k vyhlášce. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila na 50 %, aniž by užila možnost změny podle § 3 a § 4 vyhlášky. K odlišnému posouzení oproti posudkům IPZS uvedla, že tak učinila na základě

nově přiložených lékařských zpráv a svému vlastnímu šetření, které provedla přítomným neurologem. Uvedla, že u žalobce došlo k částečné stabilizaci vertebrogenního algického syndromu a zlepšení mobility žalobce, avšak po operaci 2. 10. 2024 jsou zřejmé jeho potíže s levou horní končetinou, která je s výraznou poruchou funkce, dotek kůže vyvolává bolest, cití porušeno, končetina je chladná a lehce oteklá. Připomněla, že žalobce je levák. Na dolních končetinách je nález v normě, ale při zatížení levé dolní končetiny třes. U žalobce dominují příznaky vyvíjející se spondylogenní myelopatie. Funkční postižení levé horní končetiny hodnotila posudková komise jako aktuálně těžké s etiologií v řešení. Probíhá léčba v centru hyperbarické medicíny a je předpoklad chirurgické intervence a z toho plynoucí možnost zlepšení po adekvátní rehabilitaci. Posudková komise tak shrnula, že se jedná o těžké funkční postižení, s funkčně významným neurologickým nálezem na levé horní končetině, bez závažné poruchy funkce svěřačů a s lehčím postižením levé dolní končetiny. Mobilita je bez kompenzačních pomůcek se sníženým dosahem. Přetrvává vertebrogenní algický syndrom. V rámci pracovní rekomendace uvedla posudková komise, že žalobce je schopen vykonávat výdělečnou činnost s výrazně sníženými nároky na tělesné schopnosti. Pracovní omezení pak spočívá ve vyloučení fyzicky namáhavé práce, s nutností delších pochůzek obzvláště po nerovném terénu, práce vkleče a v dřepu, současně s podstatným omezením levé horní končetiny. Žalobce má zachovanou možnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti i znalosti. Stejně tak je zachována možnost rekvalifikace. Den vzniku invalidity stanovila na 19. 2. 2024, a to s ohledem na zprávu z FN Ostrava, ze které jednoznačně vyplývá funkční postižení odpovídající druhému stupni invalidity. Vzhledem k probíhající diagnostice postižení horní končetiny a léčbě plynoucí ze zprávy centra hyperbarické medicíny a možné chirurgické intervenci, která může mít zásadní vliv na funkčnost horní končetiny v budoucnu, omezila posudková komise platnost posudku.

14. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
15. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení

zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).

16. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Na základě toho posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 50 %, uvedla, že invalidita druhého stupně nastala od 19. 2. 2024. S ohledem na možné zlepšení stanovila termín další kontrolní prohlídky.
17. Za tohoto stavu soud uzavírá, že jelikož zdravotní stav žalobce byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala na základě provedeného posudku Institutem posuzování zdravotního stavu za zjištěný žalovaná, je její rozhodnutí vadné pro chybně zjištěný skutkový stav, a v důsledku toho nezákonné. Soud na základě výše uvedeného posudku dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni, kdy jeho pracovní schopnost poklesla o 50 %.
18. Žaloba je tedy důvodná a soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. „[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.“ Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil. V dalším řízení je pak žalovaná povinna (ve shodě s ustanovením § 78 odst. 6 s. ř. s.) zahrnout výše uvedený posudek posudkové komise MPSV Ostrava mezi podklady pro nové rozhodnutí a podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalována vázána právním posouzením krajského soudu o stupni invalidity žalobce.
19. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Náklady řízení žalobce představují odměnu za zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále „advokátní tarif“).
20. Žalobci tak náleží náhrada nákladů, kterou představuje odměna za zastoupení advokátem podle advokátního tarifu ve výši 4 620 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu, a to za čtyři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, porada s klientem a účast u jednání) podle § 11 odst. 1 písm. a), c), d) a g) advokátního tarifu, čtyřikrát režijní paušál ve výši 450 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále náleží žalobci náhrada za cestovné za cestu z Brna do Ostravy a zpět (účast u jednání), celkem ujetu 340 km osobním vozem reg. zn: X, tov. zn. Hyundai i30, o průměrné

spotřebě 6,0 l benzínu automobilového na 100 km, cena za opotřebení dle vyhlášky č. 475/2024 Sb. činí 5,80 Kč za 1 ujetý kilometr, cena pohonných hmot 35,8 Kč za 1 litr benzínu, tj. 2702 Kč, a dále náhrada za ztrátu času v rozsahu 8 půlhodin ve výši 150 Kč za každou započatou půlhodinu dle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu, tj. 1200 Kč.

21. Celkem tedy náklady řízení činí 24 182 Kč. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 2. července 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně